Kirjoittanut Auto, tekniikka ja kuljetus
03.09.2012 13:25

**Harmaan talouden selvitysyksikön** tekemässä tutkimuksessa selvitettiin, kuinka hyvin nykyiset tavaraliikenneluvanhaltijat täyttävät tällä hetkellä voimassa olevat luvansaannin edellytykset.

Tutkimuksessa selvitettiin lisäksi, miten nykyiset tavaraliikenneluvanhaltijat täyttäisivät luvansaannin edellytykset, jos edellytyksiä laajennettaisiin koskemaan luvanhaltijoiden organisaatiohenkilöitä verovelattomuus- ja ulosottovelattomuusehtojen suhteen (ei vähäistä suurempia vero- tai ulosottovelkoja).

Huhtikuussa 2012 kaikista tavaraliikenneluvanhaltijoista 15 %:lla (2 185 yritystä) on verovelkaa ja kaikista veroveloista 78 % on toimivilla yrityksillä.

Verovelkaisista yrityksistä noin puolella on alle 5 000 euron verovelka. Yli 5 000 euron verovelkoja on 1 247 yrityksellä eli 8 %:lla tavaraliikenneluvanhaltijoista.
Tästä voidaan päätellä, että tavara-liikenneluvanhaltijoista 85 % täyttää verovelattomuusehdon suhteellisen varmasti. 15 %:lla on verovelkoja, joista kuitenkin noin puolet on summiltaan sellaisia, että niistä lienee mahdollista selvitä suhteellisen lyhyellä ajanjaksolla, jos huomioidaan ainoastaan verovelan määrä.

Verovelkaisista luvanhaltijoista 1 247 yrityksen kohdalla tilanteen kehittymistä, maksukykyä ja muita asiaan vaikuttavia tekijöitä tulisi seurata tarkemmin, jotta olisi mahdollista päästä selvyyteen siitä, ovatko nämä tavaraliikenneluvanhaltijat edelleen lupakelpoisia.

Yli puolet kaikista tavaraliikenneluvanhaltijoista on päätynyt nollatulokseen tai toiminut voitollisesti ajanjaksolla 2007–2011.

Noin puolet osakeyhtiömuotoisista tavaraliikenneluvanhaltijoista on vakavaraisia (2010) arvioituina velkaprosentin ja nettovelkaantumisasteen avulla.

Vuonna 2005 tai sen jälkeen perustetut (ensimmäinen tilikausi on päättynyt vuosina 2006–2010) eli vastaperustetut yhtiöt ovat velkaisempia kuin vanhemmat.
Noin 20 % osakeyhtiömuotoisista tavaraliikenneluvanhaltijoista on hyvin velkaantuneita suhteessa liikevaihtoon ja/tai omaan pää-omaan.

**Velkaisuustieto on merkityksellinen yrityksen vakavaraisuutta arvioitaessa.**

Osakeyhtiömuotoisten tavaraliikenneluvanhaltijoiden keskuudessa negatiivisen oman pääoman yhtiöiden määrän kehitys on ollut nouseva, ja osuus on noussut ajanjaksolla 2007–2010 9 %:sta 12 %:iin.
Vuonna 2010 negatiivinen oma pääoma on ollut yhteensä 721 yhtiöllä ja näistä 164:lla on ollut vuonna 2010 paitsi negatiivinen oma pääoma, niin myös peräkkäiset tappiolliset tilikaudet vuosina 2008–2010.
Huhtikuussa 2012 konkurssivaihetietoja on ollut yhteensä 135 tavaraliikenneluvanhaltijalla ja konkurssissa oli 38 luvanhaltijaa.

Tavaraliikenneluvanhaltija ei saa olla konkurssissa, joten 38 tavaraliikenneluvanhaltijaa ei

tutkimus-hetkellä täytä konkurssittomuusehtoa. Tavarankuljetuslaissa ei oteta kantaa siihen, onko liikenneluvan hakija tai haltija lupakelpoinen heti konkurssin päättävien konkurssivaiheiden jälkeen.

Tavaraliikenneluvanhaltijoista 18 %:lla on tai on ollut ulosottovelkoja viimeisen kahden vuoden (5/2010 -5/2012) aikana. Ulosottovelkoja on ollut kaikkiaan 2 733 tavaraliikenneluvanhaltijalla, jotka ovat sekä yrityksiä että henkilöitä. Valtaosa ulosottoasioista on päättynyt ulosottovelan maksuun. Varattomuusesteen tai varattomuus- ja tuntemattomuusesteen perustuen päättyneitä ulosottoasioita on ollut yhteensä 2 427 asiaa (6 % kaikista tavaraliikenneluvanhaltijoiden päättyneistä ulosottoasioista) ja nämä ulosottoasiat ovat kohdistuneet yhteensä 127 tavaraliikenneluvanhaltijaan.

Lisäksi osalla luvanhaltijoista toukokuun lopussa 2012 vireillä olevat ulosottovelat ovat niin suuria, että ne ylittävät todennäköisesti maksukyvyn.

Ajanjaksolla 1/2010-4/2012 tavaraliikenneluvanhaltijayrityksiin on liittynyt yhteensä 19 614 tunnistettua organisaatiohenkilöä.
Tavaraliikenneluvanhaltijayritysten organisaatiohenkilöiden joukossa on 1 431 henkilöä, joilla on maksamatonta verovelkaa ja hieman alle 3 %:lla (562:lla) tavaraliikenneluvanhaltijayritysten kaikista organisaatiohenkilöistä on määrältään yli 5000 euron verovelka. Lisäksi nykyisissä tavaraliikenneluvanhaltijayrityksissä on kaikkiaan 462 sellaista yritystä, joiden organisaatiohenkilöillä on organisaatiohenkilöasema toisessa yrityksessä, jolla on yli 5 000 euron verovelka.

Toukokuun lopussa 2012 vajaalla 3 %:lla (529 henkilöllä) tavaraliikenneluvanhaltijayritysten kaikista organisaa-tiohenkilöistä oli vireillä olevia ulosottovelkoja ja näistä 342:lla velkojen määrä ylitti 5 000 euroa. Kahden viime vuoden aikana kaikkiaan 2 206 organisaatiohenkilöllä eli 11 %:lla kaikista tavaraliikenneluvanhaltijayritysten organi-saatiohenkilöistä on ollut hoidettavanaan ulosottoasioita. Valtaosa näistä ulosottoasioista on päättynyt ulosottovelan maksuun.

Tavaraliikenneluvanhaltijayrityksissä oli toukokuussa 2012 kaikkiaan 87 sellaista yritystä, joiden organisaatiohenki-löillä oli organisaatiohenkilöasema jossain konkurssivaiheisessa yrityksessä (yhdessä tai useammassa), joka ei ollut kohderyhmän tavaraliikenneluvanhaltijayritys.

Yhteensä 322:llä tavaraliikenneluvanhaltijayrityksen organisaatiohenkilöllä on tiedoissaan organisaatiohenkilön asema ajanjaksolla 1/2007-5/2012 yhdessä konkurssivaiheyrityksessä, joka ei ole kohderyhmän tavaraliikenneluvan-haltijayritys. 187 henkilöllä asema on ollut nimenomaan päätoimialakseen ”tieliikenteen tavarakuljetukset” ilmoittaneessa konkurssivaiheyrityksessä.
Edellä mainitun reilun viiden vuoden sisällä kolme henkilöä on ollut organisaatiohenkilön asemassa kolmessa konkurssivaiheita saaneessa kuljetusyrityksessä, sen lisäksi, että he toimivat organi-saatiohenkilöinä jossain tutkimuksen tämän hetkisistä tavaraliikenneluvanhaltijayrityksistä.

HTS:n tutkimus kokonaisuudessaan